

[Erik Eriksen.]

længe siden, venstre udbad sig en oversigt herover, men vi må stadig vente. Vi har heller ikke hørt noget til, om der inden for regeringen foregår mere systematiske overvejelser af mulighederne for at opnå besparelser på statsbudgettet. Det er jo rigtigt, at det er en kolossal fart, hvormed millionerne er rullet i finansudvalget i den sidste tid. Fra venstre vil vi alvorligt henstille til regeringen, at der ikke fortsat lovgives på finanslov og tillægsbevillingslov. Herved forhindres folketingets medlemmer i at danne sig et egentligt overblik over statens udgifter. Specielt finder jeg det forkasteligt, at rene investeringsudgifter afholdes på forventet efterbevilling. Efter de oplysninger, jeg har fået, er der i den seneste tid af de forskellige ministre, herunder naturligvis også af rundhændede retsstatsministre, søgt tillægsbevillinger til et beløb af ca. 600 mill. kr. Hvis regeringen selv havde det fornødne overblik over sin udgiftspolitik, ville dette have været helt nødvendigt for langt den største del af beløbets vedkommende.

Må jeg dernæst sige, at så vidt jeg kan se af det væld af kapiteloverskrifter, der findes i åbningstalen, er boliglovgivningen den eneste lidt mere langsigtede reform, der er forberedt fra regeringens hånd. Jeg forstår, at det har voldt store indre stridigheder at nå frem til de lovforslag, som den højtærede boligminister har fremsat. Forslagene bærer unægtelig også præg af det: alle har skullet fire noget og have noget — om det så er retsforbundet, har det fået lidt grundskyld som tak for de kameler, det også i denne omgang har måttet sluge.

Lejelovsforslaget tager i nogen grad stilling til 2 hovedproblemer på dette område: hvor store huslejestigninger skal der til, og hvem skal have provenuet af disse stigninger? Efter lovforslaget skal der i 2 år ske lejeforhøjelser på op til 30 pct. over 1939-lejen. Spørgsmålet er så, om det er det rigtige tal. Jeg kan ikke vide det, men det er vel noget, der kan forhandles om. Jeg er heller ikke i stand til at afgøre, om en stigning med dette beløb vil give et frit boligmarked, men jeg har forstået på de sagkyndige, at de ikke tror det. Jeg kan således nævne, at en professor i økonomi ved Københavns universitet i 1954 i tidsskriftet

Byggeindustri skrev om daværende boligminister Kjærbo's lejelovsforslag, at det forekom rimeligt, at en huslejestigning på 20 pct. måtte være tilstrækkeligt til ejerne, for at disse kunne holde lejlighederne i god stand. Men så fortsatte professoren ordret:

„Derimod må man nok betegne en 30 pct.s forhøjelse som aldeles utilstrækkelig til, at man kan nå at få et frit huslejemarked. Det er sandsynligt, at om man vil nå målet at kunne regne med ét lejeniveau, måtte man mindst op på den dobbelte stigning af, hvad der nu er planlagt.“

Andre sagkyndige har udtalt sig i samme retning. Jeg er ikke selv sagkyndig. Derfor spørger jeg: må jeg forstå det således, at regeringens forslag på ingen måde vil virkeliggøre et frit boligmarked? Jeg kan tilføje, at vi er i den heldige situation, at den professor, jeg lige har citeret, straks kan give svaret. Han har nu sæde i regeringen under titel af handelsminister.

Det næste spørgsmål: hvem der skal have andel i huslejestigningen, er — som man kunne vente det af en regering med socialdemokratisk overvægt — foreslået løst således, at husejerne får en mindre del, end den sagkyndige professor i 1954 skønnede rimeligt. Resten skal gå i kommunkasserne. Det hedder sig så, at dette skal føre til skattenedsættelser. Jeg tror nok, det er en teori, som der kan anføres meget imod. Lad mig nøjes med at sige, at når man betænker mange bykommuners evne til i lighed med, hvad der gælder staten, at finde anvendelsesmuligheder for skatteydernes penge, må det være berettiget at nære en betydelig skepsis på dette punkt. Venstre kan ikke være med til nogen skat, absolut ikke. Det er vor opfattelse, at både lejere og husejere kan blive langt bedre tilgodeset uden denne beskatning. En skat som den, der her er tale om, modvirker udligningen og indskyder en offentlig prioritet, som vi slet ikke, ikke under nogen omstændigheder, kan række hånd til.

Hvad angår boligstøttelovgivningen, kan det være svært at dømme om de muligheder, der skulle være for at komme ud af statsfinansieringen. Oppositionen har jo nu engang på en række punkter helt andre synspunkter end regeringen. Når vi kommer til første behandling af forslagene og ud-